

BOSNIA AND HERZEGOVINA
FEDERATION OF BOSNIA AND HERZEGOVINA
GOVERNMENT

Broj: 03-02-1001/2020
Sarajevo, 28.08.2020. godine

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
PARLAMENT FEDERACIJE
SARAJEVO

Prilijeno: 31-08-2020			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost
01,02	- 02 -	1491	/20

B8+

PARLAMENT FEDERACIJE
BOSNE I HERCEGOVINE

- Predstavnički dom -
gosp. Mirsad Zaimović, predsjedavajući ✓
- Dom naroda -
gosp. Tomislav Martinović, predsjedavajući

Poštovani,

U skladu sa članom IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, a u vezi sa članom 172. stav (1) Poslovnika Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 69/07, 2/08 i 26/20) i članom 164. stav (1) Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Službene novine Federacije BiH“, br. 27/03, 21/09 i 24/20), radi razmatranja i usvajanja po skraćenom postupku, dostavljam Vam **PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI PRIVREDNIH DRUŠTAVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**, koji je utvrdila Vlada Federacije Bosne i Hercegovine na 233. sjednici, održanoj 28.08.2020. godine.

Prijedlog zakona se dostavlja na službenim jezicima i pismima Federacije Bosne i Hercegovine u printanoj i elektronskoj formi (CD).

S poštovanjem,

- Prilog: - Prijedlog zakona na bosanskom jeziku,
- Obrazac broj 2 i
- Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 52/14, 36/18 i 54/19) (CD).

Cc: Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije
gosp. Nermin Džindić, ministar

**BOSNA I HERCEGOVINE
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

ZAKON

**O IZMJENAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI PRIVREDNIH
DRUŠTAVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE**

Sarajevo, august 2020. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO SKRAĆENOM POSTUPKU

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine predlaže Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da Zakon o izmjenama Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine, donese po skraćenom postupku.

O b r a z l o ž e n j e prijedloga za donošenje zakona po skraćenom postupku

Dosljednim praćenjem primjene Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine utvrđene su prepreke na realizaciji Odluka o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava. Imajući u vidu da je Zakon o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine temporalnog karaktera, odnosno da se započeti postupci finansijske konsolidacije trebaju okončati do 31.12.2021. godine i da su privredna društva zahtjeve za odobravanjem ovih postupaka mogla podnositi do 08.02.2020. godine, a nakon više održanih sastanaka na ovu temu sa privrednim društvima koja bi išla u postupak finansijske konsolidacije, konstatovano je da je po sadašnjim zakonskim aktima to nije moguće.

Također, uvažavajući stanje ukupne privrede, za vrijeme i poslije proglašenja stanja nesreće uzrokovane pojavom koronavirusa (COVID-19), smatramo da bi donošenje Zakona o izmjenama Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine, omogućilo privrednim društvima da lakše prevaziđu nastale probleme u poslovanju.

Obzirom da postoji opasnost od pokretanja sudskih postupaka od strane subjekata obuhvaćenih finansijskom konsolidacijom, to se u konkretnom slučaju radi o izmjenama Zakona za koje postoji neodložna potreba, a kako bi se izbjeglo nastajanje štetnih posljedica za Federaciju Bosne i Hercegovine.

Vlada Federacije Bosne i Hercegovine je stava da su ispunjeni uslovi iz poslovnika oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine da se ove izmjene Zakona razmatraju po skraćenom postupku i predlaže da se o Prijedlogu zakona raspravlja po skraćenom postupku, bez nacrtu zakona.

ZAKON

O IZMJENAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI PRIVREDNIH DRUŠTAVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

Član 1.

U Zakonu o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH”, br. 52/14, 36/18 i 54/19), u daljem tekstu: Zakon, u članu 2. stav (1)., riječi: „30.09.2013. godine“, zamjenjuju se riječima: „31.12.2019. godine.“

Član 2.

U članu 7. stav (1). riječi: „podnosi u roku šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona“, zamjenjuju se riječima: „može podnijeti do 31.12.2022. godine.“

Član 3.

U članu 8. stav (3). riječi: „31.12.2021. godine“ zamjenjuju se riječima: „31.12.2023. godine“.

Član 4.

U članu 9. stav (2). riječi: „može donijeti“ zamjenjuju se riječima: „donosi“, a riječi „uz saglasnost Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine“ se brišu.

Član 5.

U članu 11. stav (1). riječi: „30.09.2013. godine“, zamjenjuju se riječima: „31.12.2019. godine.“

Član 6.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

O B R A Z L O Ž E N J E
ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O FINANSIJSKOJ KONSOLIDACIJI
PRIVREDNIH DRUŠTAVA U FEDERACIJI BOSNE I HERCEGOVINE

I - PRAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine sadržan je u odredbi tačke c) Amandmana VIII na Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je u isključivoj nadležnosti Federacije Bosne i Hercegovine utvrđivanje ekonomske politike, i članu IV A. 20 (1) d) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine, prema kojoj je Parlament Federacije Bosne i Hercegovine odgovoran za donošenje zakona u vršenju funkcije Federalne vlasti.

II - RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije ima resornu nadležnost u pogledu monitoringa i evaluacije Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, br. 52/14, 36/18 i 54/19). U cilju redovnog izvještavanja, Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije je Vladi Federacije Bosne i Hercegovine, na razmatranje i usvajanje dostavilo šest informacija i to:

- Prvu Informaciju o primjeni Zakona o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine, usvojila je na 156. sjednici, održanoj 18.03.2015. godine. (Zaključak V.broj: 389/2015).
- Drugu Informaciju o provođenju postupaka finansijske konsolidacije privrednih društava provedenih u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 52/14), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila je na 55. sjednici, održanoj 27.05.2016. godine. (Zaključak V.broj: 1139/2016).
- Treću Informaciju o provođenju postupaka finansijske konsolidacije privrednih društava provedenih u skladu sa Zakonom o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj 52/14), Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila je na 107. sjednici, održanoj 22.06.2017. godine (Zaključak V.broj: 923/2017).
- Četvrtu Informaciju o realizaciji Odluka o izmjeni Odluka o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila je na 158. sjednici, održanoj 19.10.2018. godine. (Zaključak V. broj: 1214/2018).
- Petu Informaciju o realizaciji Odluka o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine, za 2018. godinu, Vlada Federacije Bosne i Hercegovine usvojila je na 180. sjednici, održanoj 23.05.2019. godine. (Zaključak V. broj: 591/2019).
- Šestu Informaciju o realizaciji Odluka o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava u Federaciji Bosne i Hercegovine, za 2019. godinu, Vlada Federacije

Bosne i Hercegovine usvojila je na 228. sjednici, održanoj 02.07.2020. godine. (Zaključak V. broj: 928/2020).

Posljednja, šesta, Informacija o realizaciji Odluka o finansijskoj konsolidaciji privrednih društava za 2019. godinu, odnosila se na privredna društva:

1. **„ZRAK“ d.d. Sarajevo** („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/15, 90/17, 50/19 i 91/19),
2. **„BORAC“ d.d. Travnik** („Službene novine Federacije BiH“, br. 3/15, 90/17, 50/19 i 91/19),
3. **„BNT-TMiH“ d.d. Novi Travnik** („Službene novine Federacije BiH“, br. 16/15, 90/17, 50/19 i 91/19),
4. **„BINAS“ d.d. Bugojno** („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/15, 90/17, 50/19 i 91/19),
5. **PS „VITEZIT“ d.o.o. Vitez** („Službene novine Federacije BiH“, br. 19/16, 90/17, 50/19 i 66/19),
6. **„TRZ-HADŽIĆI“ d.d. Hadžići** („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/15, 90/17, 50/19 i 91/19) i
7. **„ALUMINIJ“ d.d. Mostar** („Službene novine Federacije BiH“, br. 86/18, 50/19 i 91/19).

1. „ZRAK“ d.d. Sarajevo

Postupak finansijske konsolidacije privrednog društva „ZRAK“ d.d. Sarajevo, provodi se na osnovu Odluke o finansijskoj konsolidaciji („Službene novine Federacije BiH“, br. 22/15, 90/17, 50/19 i 91/19). Privredno društvo „ZRAK“ d.d. Sarajevo je na osnovu zahtjeva Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, broj: 07-11-1-763/20 od 06.05.2020. godine, dostavilo Izvještaj o provođenju Odluke o finansijskoj konsolidaciji, broj: 606/20 od 05.06.2020.godine, u kojem je navedeno slijedeće: Društvo „ZRAK“ d.d. Sarajevo se nalazi u postupku finansijske konsolidacije odlukom Vlade Federacije BiH, te je kao takvo treću godinu završilo sa pozitivnim poslovanjem uz restrukturiranje proizvodnih kapaciteta na manji broj lokacija, čime su ostvarene znatne uštede u troškovima i vremenima proizvodnje. Uprava je značajne napore uložila i da premosti probleme koji su se pojavili odlaskom većeg broja kvalifikovanih i stručnih radnika u penziju, te je pravovremenim djelovanjem osigurala prekvalifikacije i interne edukacije kroz obučavanje i usavršavanje preko 120 mladih kadrova različitih profila. Ovo predstavlja značajan aspekt obnove i popunjavanja kadrova, obzirom da se isti ne mogu regrutovati iz našeg sistema obrazovanja za radnička zanimanja. Od navedenog broja obučanih kadrova, sa njih 84 zasnovan je radni odnos.

Procjena stanja finansijske konsolidacije

U cilju provođenja finansijske konsolidacije privredno društvo „Zrak“ je sa danom 30.09.2013. godine sačinilo izvještaj početnih stanja za donošenje Odluke o finansijskoj konsolidaciji u ukupnom iznosu od 12.406.929 KM.

Sa početkom 2016. godine obaveze Društva iznosile su 13.194.402,00 KM. Od polovine 2016. godine pa nadalje, zaključno sa danom sačinjavanja ovog Izvještaja poduzet je niz aktivnosti u cilju realizacije zaključaka iz Odluke o konsolidaciji i to:

- Svrnjenje obaveza prema radnicima i drugim fizičkim licima po osnovu pravosnažnih sudskih presuda, te zaključivanje sporazuma i vansudskih nagodbi o izmirenju istih,
- Svrnjenje obaveza prema dobavljačima, te zaključenje sporazuma i vansudskih nagodbi o izmirenju obaveza,

- Sravnjenje obaveza sa Poreskom upravom FBiH i zavodima zdravstvenog osiguranja i zavodima za osiguranje od nezaposlenosti, te izmirenje obaveza prema istim,
- Društvo je poduzelo sve mjere u cilju identifikacije imovine na osnovu dostupnih informacija i podataka, te je izvršen povrat iste u vlasništvo Društva nakon čega je putem organa Društva, a na osnovu Zakona o konsolidaciji izvršilo klasifikaciju imovine na perspektivnu i neperspektivnu.

U tabeli ispod je pregled obaveza iz ranijih godina, te pregled isplaćenih obaveza po ispod navedenim osnovama na 31.12.2019. godine:

Vrsta obaveze	Stanje obaveza na dan		
	30.09.2013	31.12.2019	Index
Doprinosi za zdravstveno osiguranje	3.883.900,00	3.921.034,00	100,96
Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	606.700,00	573.831,00	94,58
Porez (sa kamatama)	1.253.800,00	984.918,37	78,55
Dugovanja prema dobavljačima	773.333,00	307.713,00	39,79
Dugovanja prema zaposlenicima	5.889.196,00	4.628.454,00	78,59
UKUPNO:	12.406.929,00	10.415.950,37	83,95

Uprava društva „Zrak“ d.d. Sarajevo je 2019. godine, po saglasnosti Vlade FBiH i Nadzornog odbora, pokrenula postupak deinvestiranja dijela neperspektivne imovine u cilju namirenja dugovanja prema povjeriocima (radnicima i Poreskoj upravi FBiH), u skladu sa tačkom III. Odluke o finansijskoj konsolidaciji privrednog društva „Zrak“ d.d. Sarajevo i Zaključka Vlade Federacije BiH o prihvatanju prijedloga za zaključenje vansudske nagodbe u postupku izmirenja potraživanja zaposlenika privrednog društva „Zrak“ d.d. Sarajevo, V.broj: 1418/11 od 22.12.2011. godine. Shodno Zaključku Vlade FBiH, sačinjen je plan restrukturiranja i deinvestiranja na neperspektivnoj imovini, a sve u cilju izmirenja obaveza prema povjeriocima po pravosnažnim sudskim presudama. Privredno društvo „Zrak“ d.d. Sarajevo provodi aktivnosti sa Federalnom direkcijom namjenske industrije i Poreskom upravom Federacije BiH o izmjenama i dopunama Odluke o finansijskoj konsolidaciji privrednog društva „Zrak“ d.d. Sarajevo. Izmjenama odluke Društvu bi se omogućila prodaja dijela imovine i izmirile obaveze prema zaposlenicima i dio obaveza prema Poreskoj upravi FBiH.

Zaključno sa 31.12.2019. godine Društvo je pored izmirenja tekućih obaveza, izmirilo obaveze iz ranijih godina i to:

- Na ime plata, toplog obroka i naknada za prevoz radnicima 1.590.123,01 KM
- Na ime obaveza prema dobavljačima 432.205,73 KM
- Na ime obaveza prema PIO/MIO, zdravstvenom osiguranju i nezaposlenost 5.437.598,51 KM

Uprava je sačinila plan i procjenu deinvestiranja u 2020. godini u cilju realizacije Odluke o konsolidaciji privrednog društva „Zrak“ d.d. Sarajevo.

Donošenje korektivnih mjera za smanjenje gubitaka

Od polovine 2016. godine Društvo je poduzelo niz mjera i aktivnosti, a sve u cilju smanjenja gubitaka iz tekućeg poslovanja. S tim u vezi izvršena je dislokacija kompletne proizvodnje i skladišta na jednu lokaciju čime su smanjeni gubici u proizvodnji, uspostavljen nadzor nad proizvodnjom i skladištima, smanjeni troškovi

grijanja i vode. Rekonstrukcijom vodovodnih i elektromreža, smanjeni su gubici nad rasipanjem i nekontrolisanom potrošnji energenata.

Neperspektivna imovina koja duži vremenski period nije korištena, te je zubom vremena uništena ili od strane nepoznatih lica devastirana, renovirana je i izdata tako da je Društvo obezbijedilo dodatni prihod iz usluga najma.

Uspostavljena je kontrola i evidencija poštivanja radnog vremena, te video nadzor nad dijelom kruga i objektom u kojem se odvija proizvodnja, što je rezultiralo smanjenjem broja krađa i sprečavanjem daljeg uništavanja i otuđivanja imovine Društva. Društvu je prijetio biološki nestanak, te je 2017. godine zaposlena prva grupa pripravnika u poslijeratnom periodu, od kojih je 70% nastavilo radni angažman u „Zrak“-u. Smanjen je broj neproizvodnih radnika, a sva lica koja su stekla uslove za penzionisanje su uz uplatu doprinosa penzionisana. Skladišta materijala i rezervnih dijelova, koja su se nalazila na više lokacija unutar kruga (na primjer neka skladišta su i po nekoliko kilometara bila udaljena od mjesta proizvodnje) su koncentrisana na jednu lokaciju, obezbijeđena fizički i video nadzorom.

Troškovi u redovnom poslovanju su znatno reducirani i odvijaju se na nivou potrebnih troškova u procesu proizvodnje po zaključenim ugovorima, dok su plate radnika usklađene sa prosjekom plata fabrika namjenske industrije što je u konačnici značilo smanjenje istih u iznosu od 23%. Zapošljavanjem mladih kadrova čije su finansiranje u postupku pripravnčkog rada ili prekvalifikacije obezbijedili uz pomoć Općine Novi Grad i Zavoda za zapošljavanje Kantona Sarajevo znatno je smanjen broj angažovanih penzionera ili drugih lica po ugovoru o djelu, a za potrebe realizacije postojećih ugovora. Ulaganjem u infrastrukturu, posebno u segmentu reparacije vodnih i elektro instalacija, te utopljanjem ostvarene su znatne uštede, a s druge strane obezbijeđeni su uslovi za nesmetano odvijanje proizvodnje tokom 12 mjeseci, što ranije nije bila praksa. Uz pomoć Vlade FBiH kroz dodjelu grant sredstava radi se i na zbrinjavanju opasnog otpada iz prijeratnog perioda, što je omogućilo apliciranje i dobijanje vodne i okolinske dozvole i drugih dozvola neophodnih za nesmetan rad Društva. Također, znatan iznos novčanih sredstava je uložen u izgradnju kanalizacionih mreža i odvoda, što je rezultiralo, uređenjem kruga, ali i povećanjem vrijednosti imovine.

Zaštita državne imovine od sudskih izvršenja

Uprava je zaštitila imovinu Društva zabilježbom u C teretnim listovima u skladu sa članom 6. stav 2. Zakona o proizvodnji i prometu naoružanja i vojne opreme u Federaciji BiH (“Službene novine Federacije BiH”; broj 79/07) te se iste mogu staviti u pravni promet samo uz saglasnost Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije. Uprava kontinuirano radi i na povratu imovine Društva u posjed i vlasništvo na području Općine Novi Grad, na području brda Žuč u površini od 2.500 m² i na području Arnautika u površini od 3.000 m². Također, radi se i na procjeni zemljišta u površini od cca 7.000 m² u Varešu, te evidentiranju istog u poslovnim knjigama.

Oživljavanje proizvodnje

U proteklom periodu kontinuirano su vršene aktivnosti na unapređenju uslova za rad u centralnom objektu O-13 gdje je obnovljena hidrantska mreža i postavljene dodatne video kamere. Svakodnevno se vrše aktivnosti na reparaciji postojeće opreme i mašina za rad, a uložena su i sredstva za nabavku novih mašina što je rezultiralo otvaranjem novih linija i ubrzanjem procesa proizvodnje. Društvo konstantno usklađuje i

unapređuje svoje poslovanje i trudi se da sve nepotrebne (ili manje potrebne troškove) minimalizira ili eliminira. Rezultati poslovanja, posebno u posljednje četiri godine, pokazuju rješenost ove Uprave da Društvo vodi u skladu sa najboljim poslovnim praksama korporativnog upravljanja.

Poređenja radi, ukupni prihodi su 2015. godine iznosili 123.334,00 KM, a 31.12.2019. godine prihodi su iznosili 4.020.838,00 KM. U 2015. godini nije bilo prihoda od prodaje civilnih proizvoda i usluga, dok su u 2019. godini prihodi od prodaje proizvoda iz civilnog asortimana na domaćem tržištu iznosili 228.146,88 KM, a na ino tržištu 46.451,00 KM.

Proizvodni program su ranije činili periskopi i nišanske sprave za minobacače, te je isti proširen linijama za proizvodnju setova nišanskih sprava za haubice, nišanskih sprava za pješadiju, osmatračko-mjernih uređaja i opreme, te proizvoda iz civilnog asortimana (lovačkih snajpera, nosača i dvogleda). Pored navedenog proširen je i obim i vrsta usluga iz djelatnosti Društva, te se vrše usluge popravki i održavanja proizvoda iz našeg asortimana, usluge površinske zaštite i termičke obrade, graviranja, a tendencija je na proširivanju vrste i broja usluga koje pružamo.

Društvo je u proteklom periodu ostvarilo znatan napredak na vraćanju starih kupaca, jačanju konkurentnosti, te osvajanju novih tržišta, kako za proizvode iz vojnog asortimana, tako i za civilne proizvode, te danas izvoze na 15 svjetskih tržišta koja kvalitet proizvoda i usluga ocjenjuju pozitivno.

Način izmirenja obaveza prema radnicima

U cilju provođenja zaključka Vlade FBiH V.broj: 1418/11 od 22.12.2011.godine, a po zahtjevu tražilaca izvršenja FMERi izražen je stav da se potraživanja namire prodajom nepotrebne imovine i to na način da se izvrši procjena sve imovine Društva od strane ovlaštenog procjenitelja. U tom cilju objavljen je javni poziv za iskazivanje interesa za kupnju imovine društva te je zaključen predugovor o kupoprodaji dijela zemljišta na području Općine Novo Sarajevo, a trenutno rade na usaglašavanju obaveza prema Poreskoj upravi Federacije BiH, kako bi se riješila sporna pitanja iz ranijih godina. Po usaglašavanju obaveza sa Poreskom upravom Federacije BiH, bit će obezbijedena sredstva za izmirenje obaveza prema povjericima.

Redovno se izmiruju obaveze iz tekućeg perioda, međutim kontinuirao i paralelno se izmiruju dugovanja po obavezama iz ranijeg perioda, te se za troškove zaostalih obaveza PDV-a, struje, vode, registra izdvojeno cca. 350.000,00 KM u 2019. godini. Sve plate su isplaćene, te zaposlenici idu redovno u penziju.

Potpisivanjem sporazuma sa tužiteljima (zaposlenicima) do 31.12.2019. godine izmireno je 1.590.123,01 KM, čime su umanjene obaveze prema zaposlenicima po osnovu pravosnažnih sudskih presuda. Navedeni iznosi predstavljaju iznos glavnog duga, plaćanje se vrši po zaključenim sporazumima, čime su ostvarene uštede po osnovu dijela glavnice i po osnovu kamata koje su zbog dužine roka namirenja izjednačene sa glavnicom.

Rješavanje imovine društva na pasivnom podbilansu

U poslovnim knjigama Društva se vodi imovina u pasivnom podbilansu u vrijednosti od 5.625.274,65 KM, a radi se o usaglašenim obavezama i potraživanjima između Federalnog ministarstva odbrane i preduzeća „Zrak“ Holding Sarajevo, Vanbilansno

se vode objekti označeni kao O-28 i O-29 u ukupnoj vrijednosti 84.125,00 KM. Za navedene objekte nemamo upotrebne dozvole.

2. „BORAC“ d.d. Travnik

Finansijska konsolidacija privrednog društva Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik, provodi se na osnovu Odluke o finansijskoj konsolidaciji („Službene novine Federacije BiH“, br. 3/15, 90/17, 50/19 i 91/19). Dana 03.06.2020. godine privredno društvo Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik, je aktom broj: 10/20 od 03.06.2020.godine, dostavilo Izvještaj o provođenju Odluke o finansijskoj konsolidaciji kako slijedi:

Postupak finansijske konsolidacije privrednog društva Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik, obuhvata izmirenje dugovanja društva nastalih zaključno sa 30.09.2013. godine u ukupnom iznosu 24.898.076,93 KM a po osnovu:

- Doprinosi za zdravstveno osiguranje (8.983.341,85 KM)
- Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti (1.544.069,49 KM)
- Porezi (sa kamatama) isključujući PDV (3.349.361,59 KM)
- Isporučenu vodu i struju (1.475.680,00 KM)
- Dugovanja prema dobavljačima za isporučene robe i usluge (4.959.746,00 KM) i
- Dugovanja prema zaposlenicima (4.586.899,00 KM)

Nadzorni odbor i Uprava preduzeće je donijela niz akata kojima je dala smjernice u poslovanju preduzeća prema odredbama Zakona o finansijskoj konsolidaciji:

- Elaborat opravdanosti finansijske konsolidacije i srednjoročni plan razvoja Nadzorni Odbor preduzeća je usvojio Odlukom br:07/15-NO od 26.05.2015. godine
- Sanacioni plan koji Uprava usklađuje sa aktuelnim stanjem u preduzeću donosi se za svaku godinu poslovanja

Tabelarni pregled promjena kroz periode:

Obaveze u KM	30.09.2013.	31.12.2019.	INDEX smanjenja obaveza
Doprinosi za zdravstveno	8.983.341,85	8.177.791,08	9%
Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	1.544.069,49	1.126.315,00	27%
Porezi bez PDV	3.349.361,59	1.284.935,58	61%
Isporučena voda i struja	1.475.680,00	1.284.029,23	13%
Dobavljači za robe i usluge	4.959.746,00	2.812.816,13	43%
Dugovanja prema uposlenim	4.586.899,00	3.804.910,94	17%

Pored navedenih smanjenja obaveza iz Odluke o finansijskoj konsolidaciji veoma bitna i finansijske značajna stavka su obaveze za PIO/MIO koje su smanjene za 29% u postupku finansijske konsolidacije a koje nisu obuhvaćene Odlukom niti Zakonom o finansijskoj konsolidaciji.

Obaveze za PIO/MIO na dan donošenja Odluke o finansijskoj konsolidaciji su bile 5.173.497,10 KM, a na dan 31.12.2019. godine su 3.678.409,87 KM.

Ukupan efekat ostvaren u toku postupka finansijske konsolidacije na smanjenje obaveza je: 30.071.574,00 KM Obaveze sa PIO/MIO, a 22.170.207,83 KM su trenutne obaveze po svim stavkama što procentualno daje 26% ukupnog smanjenja obaveza u toku poslovanja preduzeća prema Zakonu o finansijskoj konsolidaciji.

Korektivne mjere u poslovanju koje je provela Uprava društva uz saglasnost Nadzornog Odbora, a u postupku finansijske konsolidacije su sljedeće:

- Smanjenje troškova radne snage,
- Redovna uplata doprinosa za uposlenike koji se nalaze u radnom procesu,
- Rješavanje besperspektivne imovine,
- Uvođenje sistema mjera interne kontrole.

Mjere zaštite imovine:

- Fizička i protivpožarna zaštita imovine Konfekcije,
- Zaštita imovine od izvršnih sudskih postupaka,
- Procjena imovine od strane ovlaštenih sudskih vještaka.

Po pitanju efekata finansijske konsolidacije na socijalni aspekt, Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik je napravila maksimalni učinak. Prije stupanja u finansijsku konsolidaciju Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik je u svojoj evidenciji imala 170 uposlenih od kojih je 15 bilo aktivno uposleno, a njih 155 je bilo izvan radnog procesa. Razlog njihovog neangažovanja je bila nedovoljna popunjenost proizvodnih kapaciteta, kao i često odsustvovanje zbog težih oboljenja. U periodu od marta 2016. godine do 31.12.2017. godine 102 radnika su upućena na Zavod za zapošljavanje gdje su ostvarili pravo na naknadu i zdravstvenu zaštitu. Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik je iz vlastitih sredstava utrošila 124.280,88 KM za radnike koji su upućeni na Zavod za zapošljavanje.

U toku postupka finansijske konsolidacije Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik je penzionisala 117 radnika za koje je uplaćen dio finansijskih sredstava iz tekućeg poslovanja odnosno 253.310,25 KM. Vlada Federacije BiH je odobrila i uplatila sredstva u visini od 182.209,39 KM. Od 117 penzionisanih radnika 87 radnika je bilo uposleno u 4 firme koje su zakupoprinci proizvodnih kapaciteta Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik, a koji su od ranije imali potraživanja po osnovu doprinosa. Prilikom sticanja uslova za penzionisanje Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik je obezbjedila potrebna sredstva za penzionisanje svih prispjelih radnika.

Kada se uzmu o obzir ostali aspekti poslovanja u toku finansijske konsolidacije, Konfekcija „BORAC“ d.d. Travnik je također ostvarila značajne rezultate.

Na kraju obračunskog perioda 2014. godine (prije stupanja u finansijsku konsolidaciju) gubitak je iznosio: 2.791.215,00 KM

- Obračunski period 2015. godina – gubitak 1.766.310,89 KM
- Obračunski period 2016. godina – gubitak 1.067.087,87 KM
- Obračunski period 2017. godina – gubitak 463.418,76 KM
- Obračunski period 2018. godine – gubitak 2.936.586,00 KM
- Obračunski period 2019. godine – dobit 2.043.193,00 KM

Iz navedenih podataka je vidljivo značajno poboljšanje poslovnog rezultata kroz pet obračunskih perioda za vrijeme trajanja postupka finansijske konsolidacije. Nakon niza prodajnih akcija koje je Uprava preduzeća poduzela uz saglasnost Nadzornog odbora prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu su u 2016. godini porasli za 109% u odnosu na prethodni period. Značajna sredstva su ostvarena prodajom rabljenih i amortizovanih tekstilnih mašina koje su prodavane putem javnih oglasa kao i transportnih vozila koja nisu u funkciji. Kompletni novčani iznosi su

usmjeravani za uplatu doprinosa radnicima u skladu sa programom socijalnog zbrinjavanja. Sve javne licitacije su obavljene uz saglasnost Poreske Uprave FBiH.

Sporazumi koje je Uprava preduzeća ostvarila sa povjericima u toku poslovanja po Zakonu o finansijskoj konsolidaciji su :

- Sporazum sa JP „Elektroprivreda BiH“ d.d.: Ovim sporazumom zaustavljen je izvršni postupak nad imovinom preduzeća Konfekcija „Borac“ d.d. Travnik i nastavljena daljnja saradnja sa dobavljačem uz smanjenje osnovnog duga.
- Sporazumi sa predstavnicima uposlenika vezano za radnička potraživanja kako bi se zaustavili izvršni sudski postupci nad imovinom preduzeća.
- Sporazum koji nije dao rezultat je sporazum sa Kantonalnim Zavodom za Zdravstveno Osiguranje koji nije prihvatio potraživanje za refundaciju bolovanja preko 42 dana u iznosu od 1.200.000,00 KM finansijski isknjiži iz potraživanja prema našoj firmi. Stoga su to potraživanje na preporuku eksternog revizora isknjižili u poslovnim knjigama.

Kao zaključak iz svega navedenog može se dati veoma pozitivna ocjena efekata finansijske konsolidacije kao zbrinjavanje radnika, slijedeće veoma bitno je prohodnost transakcijskog računa bez čega bi bilo nemoguće uopšte poslovati. Finansijska konsolidacija je zaustavila mnoge izvršne sudske postupke što je Upravi preduzeća omogućilo stabilnije poslovanje.

3. „BNT-TMiH“ d.d. Novi Travnik

Finansijska konsolidacija privrednog društva „BNT-Tvornica mašina i hidraulike“ d.d. Novi Travnik, provodi se na osnovu Odluke o finansijskoj konsolidaciji („Službene novine Federacije BiH“, br. 16/15, 90/17, 50/19 i 91/19). Dana 05.06.2020. godine, privredno društvo „BNT-TMiH“ d.d. Novi Travnik, je dostavilo Akt broj:52-F/20 sa „Izveštajem o provođenju odluke o finansijskoj konsolidaciji“, kako slijedi:

Redni broj	Dugovanja po Odluci	KM 2013. god.	KM 31.12.2019.	Index
1.	Doprinosi za zdravstveno osiguranje	4.305.603,00	3.578.207,00	0,83
2.	Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	535.813,00	469.895,00	0,88
3.	Porezi isključujući PDV	979.574,00	979.574,00	1,00
4.	Obaveze prema zaposlenima	7.542.765,00	5.485.898,00	0,73

Od momenta donošenja Odluke o finansijskoj konsolidaciji preduzeće nije sačinilo nijedan sporazum, ali je aktivno radilo na izmirivanju obaveza prema navedenim povjericima. Obaveze po osnovu doprinosa za zdravstveno osiguranje i osiguranje od nezaposlenosti su izmirivane prilikom penzionisanja radnika, dok su obaveze prema radnicima izmirivane u visini zaostalih plaća. Obaveza po tužbama radnika su u procesu revizije presude.

Privredno društvo „BNT-Tvornica mašina i hidraulike“ d.d. Novi Travnik, naglašava da je zahvaljujući Odluci o finansijskoj konsolidaciji stabiliziralo poslovanje i to kroz:

- dobijanje namjenskog računa koji je omogućio bolju kontrolu finansijskih tokova,
- mogućnost dogovaranja odgođenog plaćanja sa dobavljačima što je imalo za rezultat lakšu nabavku materijala te ostvarivanje većeg prometa a samim tim i

boljeg finansijskog rezultata (prihodi u 2013. godini su iznosili 4.658.826 KM, prihodi u 2019. godini iznose 16.988.073 KM).

- smanjenje akumuliranog gubitka sa 11.310.401,00 KM, koliko je bilo 2015. godine na 9.014.206,00 KM, koliko će iznositi zaključno sa 31.12.2019. (nakon što Skupština donese odluku o raspodjeli dobiti)
- u periodu 2015.-2019. preduzeće je penzionisalo ukupno 82 radnika

Broj zaposlenih se sa 295 koliko je bilo 2015. godine, povećao na 340 koliko je bilo na dan 31.12.2019. godine.

4. „BINAS“ d.d. Bugojno

Finansijska konsolidacija privrednog društva „BINAS“ d.d. Bugojno, provodi se na osnovu Odluke o finansijskoj konsolidaciji („Službene novine Federacije BiH“, br. 23/15, 90/17, 50/19 i 91/19).

Dana 20.05.2020. godine privredno društvo „BINAS“ d.d. Bugojno, je dostavilo Akt „Izvještaj o provođenju Odluke o finansijskoj konsolidaciji“, broj:01-80/2020 od 18.05.2020. godine, te akt broj: 01-90/2020 od 09.06.2020. godine, u kojem je navedeno slijedeće: Sam proces finansijske konsolidacije doveo je do izlaska iz dugogodišnjeg negativnog poslovanja privredno društvo „BINAS“ d.d. Bugojno. Protekle tri poslovne godine (2017, 2018 i 2019. godina) završene su sa pozitivnim poslovnim rezultatom, odnosno poslovalo se sa dobiti.

U narednoj tabeli nalazi se pregled dugovanja koja su ušla u proces finansijske konsolidacije na dan 30.09.2013. godine i pregled tih dugovanja na dan 31.12.2019.godine:

Redni broj	Obaveze	Iznos (KM) 30.09.2013.g	Iznos (KM) 31.12.2019.g	INDEX
1.	Doprinos za zdravstveno osiguranje	3.268.770,72	3.954.381,95	121
2.	Doprinosi za osiguranje od nezaposlenosti	469.012,65	548.307,91	117
3.	Porez(sa kamatom) - isključujući PDV	425.673,11	816.314,44	191
4.	Voda, struja, plin, grijanje i ostale usluge	164.090,08	63.568,18	39
5.	Dobavljači-isporučene robe i usluge	2.093.283,53	2.310.475,57	110
6.	Dugovanje prema uposlenicima-neto plate	3.023.924,46	4.339.914,47	143
	UKUPNO:	9.444.754,55	12.032.962,52	127

Obaveze prema radnicima isplaćuju se na vrijeme i u bruto iznosu (2017 i 2018.godina u potpunosti), takođe u bruto iznosu su isplaćene plate za prvih 8 mjeseci 2019.godine, a za preostala 4 mjeseca 2019. godine. isplaćene su plate u neto iznosu, te je za obavezu ostala uplata poreza i doprinosa. Kao glavni razlog zbog kojeg je došlo do zastoja u plaćanju doprinosa navedena je neredovna naplata potraživanja od najvećeg kupca „Pretis“ d.d. Vogošća. Na dan 31.12.2019. godine dug „Pretis“ d.d. Vogošća prema „Binas“ d.d. Bugojno je iznosio 4.063.228,21 KM. Istaknuto je, da bi obaveze za zdravstveno osiguranje, osiguranje od nezaposlenosti, obaveze prema dobavljačima na kraju 2019. godine bile znatno umanjene da su imali redovnijiu naplatu potraživanja i da su realizovali isporuke robe koja se nalazi u magacinima gotovih proizvoda i koja treba da bude isporučena i naplaćena.

Pozitivan smijer koji je donijela finansijska konsolidacija za društvo najbolje se vidi iz povećanog broja Ugovora u periodu 2013-2019.godina. Najbolji primjer i dokaz ovome